

<https://www.edicions.ub.edu/revistes/dialectologiaSP2023/documentos/1937.pdf>

Dialectologia. Special issue, 11 (2023), 5-49.

DOI: 10.1344/DIALECTOLOGIA2023.2023.2

Matej ŠEKLI

University of Ljubljana and Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language (ZRC SAZU)

matej.sekli@guest.arnes.si

ON THE GENEALOGICAL LINGUISTIC CLASSIFICATION OF SLAVIC LANGUAGES AND THEIR DIALECT MACRO-AREAS

Abstract

The contribution aims to illustrate the framework of genealogical linguistic classification of Slavic/Slavonic languages and their dialect macro-areas as mirrored in the standard comprehensive surveys presenting geographical linguistic variation of Slavic. First, the theory and the methodology of the three main branches of linguistic science are presented, viz. genealogical (or genetic) linguistics, typological linguistics, and sociolinguistics, as well as the genealogical and the sociolinguistic classification of the Slavic languages. Second, the linguistic criteria of linguistic genealogy are discussed, whereby the extra-linguistic factors current in some other classifications are critically assessed using the examples from Slavic. Finally, a few case studies in the genealogical linguistic interpretation of Slavic are adduced, namely the dialectal delimitation of Eastern South Slavic (i.e. Macedonian vs. Bulgarian), Central South Slavic as a linguistic area, East Slavic languages, Kashubian in relation to Polish, and Sorbian in the context of West Slavic.

Keywords: genealogical linguistics, isoglotic dialectology, relative chronology, Slavic/Slavonic languages

SOBRE LA CLASSIFICACIÓ LINGÜÍSTICA GENEALÒGICA DE LES LLENGÜES ESLAVES I LES SEVES MACROÀREES DIALECTES

Resum

Aquesta contribució pretén il·lustrar el marc de la classificació lingüística genealògica de les llengües eslavess/eslavòniques i les seves macroàrees dialectals, tal com es reflecteix en les enquestes exhaustives que mostren la variació lingüística geogràfica de l'eslau. En primer lloc, es presenta la teoria i la metodologia de les tres branques principals de la ciència lingüística, és a dir, la lingüística genealògica (o genètica), la lingüística tipològica i la sociolingüística, com també la classificació genealògica i sociolingüística de les llengües eslavess. En segon lloc, es debaten els criteris lingüístics de la genealogia lingüística, mitjançant els quals els factors extralingüístics actuals s'avaluen críticament en altres classificacions utilitzant els exemples de l'eslau. Finalment, s'aporten alguns casos d'estudi sobre la interpretació lingüística genealògica de l'eslau, és a dir, la delimitació dialectal de l'eslau del sud oriental (és a dir, macedoni vs. búlgar), l'eslau sud central com a àrea lingüística, les llengües eslavess orientals, el caixubi en relació amb el polonès, i el sòrab en el context de l'eslau occidental.

Paraules clau: lingüística genealògica, dialectologia isoglòtica, cronologia relativa, llengües eslavess/eslavòniques

O GENEALOŠKI JEZIKOSLOVNI KLASIFIKACIJI SLOVANSKIH JEZIKOV IN NJIHOVIH NAREČNIH PLOSKEV

Izveček

V prispevku je obravnavana genealoška jezikoslovna klasifikacija slovanskih jezikov in njihovih narečnih ploskev (baz), kakršna se odraža v standardnih preglednih jezikoslovnih delih, ki obravnavajo zemljepisno jezikovno raznolikost slovanskega sveta. Najprej sta predstavljeni teorija in metodologija treh temeljnih vej jezikoslovja, tj. geneo-, tipo- in sociolingvistike, kot tudi geneo- in sociolingvistična delitev slovanskih jezikov. Nadalje so obravnavana jezikoslovna merila jezikovne genealogije, pri čemer so s primeri iz slovanskih jezikov v kritični

pretres vzeti tudi zunajjezikovni dejavniki, ki se pojavljajo v nekaterih drugih klasifikacijah jezikov in narečij. Nazadnje je vzorčno prikazanih nekaj primerov genealoške jezikoslovne interpretacije iz slovanskega jezikovnega prostora, in sicer narečna delitev vzhodne južne slovanščine (tj. makedonščine in bolgarščine), osrednja južna slovanščina kot jezik, vzhodnoslovanski jeziki, kašubščina v odnosu do poljščine ter lužiška srbščina v kontekstu zahodne slovanščine.

Ključne besede: genealoško jezikoslovje, izoglosna dialektologija, relativna kronologija, slovanski jeziki